Lietas Nr. C15261812

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Jelgavā,2014.gada 11.februārī

Jelgavas tiesa šādā sastāvā tiesnese K.Konderko,

tiesas sēdes sekretāre E.Paškovska,

piedaloties prasītāja pārstāvim /pers. A/, atbildētāja /pers. B/ pārstāvei /pers. C/

izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu AS „PrivatBank", reģ.Nr.50003086271, prasību pret /pers. D/ un /pers. B/ par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

Prasītājs iesniedzis tiesā prasības pieteikumu pret atbildētājiem, kurā lūdz piedzīt parādu no atbildētājas /pers. D/ 14727,86LVL, kas sastāv no izsniegtā neatmaksātā aizdevuma summas 13263,30LVL, procentu parāda par aizdevuma lietošanu 304,73LVL, līgumsoda līdz līguma izbeigšanai 1093,52LVL, likumiskiem procentiem par periodu no līguma izbeigšanas līdz prasības celšanai 66,31LVL, kā arī lūdz piedzīt no atbildētājas tiesas izdevumus un noteikt prasītājam tiesības līdz sprieduma izpildei saņemt 6% gadā no parāda summas līdz sprieduma izpildei, piedziņas neiespējamības gadījumā no aizņēmējas lūdz parādu piedzīt no galvotāja /pers. B/.

Prasītājs savu prasību motivē ar to, ka 31.01.2005. starp pusēm tika noslēgts Aizdevuma līgums Nr./numurs/ un ķīlas līgums. Norāda, ka saistības nodrošinātas ar atbildētājas /pers. D/ nekustamā īpašuma Ķīlu, ka saskaņā ar Ķīlas līgumu uz atbildētājai piederošo nekustamo īpašumu /adrese A/ zemesgrāmatā reģistrēta publiska hipotēka. Norāda, ka saistība nodrošināta arī ar atbildētāja /pers. B/ galvojumu. Norāda, ka aizņēmums ir 22492,15EUR. Norāda, ka par aizdevumu pielīgta procentu likme, kas sastāv no Ls6 mēnešu LIBOR un 4,25% gadā. Norāda, ka atbildētāja nepildīja atmaksas grafiku, ka pēdējā iemaksa veikta 16.01.2012., bet nepietiekamā apmērā. Saistības nav izpildītas. Norāda, ka 18.05.2012. atbildētājiem nosūtīts brīdinājums par saistību pirmstermiņa izbeigšanu un visu saistību izpildi, norāda, ka līgums izbeigts no 29.05.2012., jo saistības netika izpildītas. Norāda, ka par kavējumu aprēķināts līgumsods. Prasību pamato ar Civillikuma 1587.,1590.,1692.,1698., 1720., 1934.,1943.,1945.,1946. pantu.

Atbildētāja/pers. B/ pārstāve /pers. C/ paskaidrojusi, ka atbildētājs /pers. B/ savu piekrišanu devis pamatsummai 9700EUR ar noteiktajiem 6,68% gadā, ka galvojuma līgums, ko noslēdzis atbildētājs neparedz prasītājam palielināt kredīta summu bez galvotāja piekrišanas, tāpēc nepieciešams aprēķins līdz papildus kredīta izsniegšanai /pers. D/.

Atbildētājs/pers. B/ paskaidrojis, ka izmainot aizdevuma līguma noteikumus bez galvotāja piekrišanas, juridiski nekorekti apiets galvotājs un jau no 06.01.2006., noslēdzot grozījumus, uzskatāms, ka galvojuma līgums atzīstams par spēkā neesošu. Norāda, ka galvotājam nav pastāvīgu ienākumu, viņš strādā gadījuma darbus, ka viņam nav nekādu vērtīgu mantu, ne īpašuma, ka taupot tiesāšanās laiku, piedāvā prasītājam izmaksāt 3000EUR, lai varētu lietu atrisināt mierīgā ceļā ar izlīgumu.

Tiesas sēdē atbildētāja /pers. D/ neieradās. Atbildētājai par lietas izskatīšanas vietu un laiku paziņots pienācīgi, nosūtot tiesas dokumentus un pavēsti uz deklarētās dzīvesvietas adresi. Lūgumi, iesniegumi nav saņemti, neierašanās iemesli nav zināmi. Uzklausot lietas dalībnieku viedokli, tiesa nolēma lietu izskatīt bez atbildētājas piedalīšanās, saskaņā ar Civilprocesa likuma 156.panta pirmo daļu, jo viņai par lietas izskatīšanu paziņots un tiesa nesaskatīja šķēršļus lietas izskatīšanai.

Tiesas sēdē prasītāja pārstāvis no prasības daļā pret atbildētāju /pers. B/ atteicās, par ko parakstījās, jo galvotājs atmaksājis daļu aizdevumu, ko prasītājs uzskatījis par pietiekamu no galvotāja aizdevuma atmaksai. Uzturēja prasību pret aizņēmēju /pers. D/ par aizdevuma parāda 14805,56EUR, likumisko %94,35EUR, līgumsoda 1555,94EUR, kopā 16455,85EUR, uz prasības pieteikumā norādītiem motīviem un pamata.

Atbildētāja/pers. B/ pārstāve /pers. C/ piekrita, ka prasītājs atsakās no prasījuma pret galvotāju, jo galvotājs sedzis aizdevumu apmērā, kādā uzskatīja sevi par atbildīgu, jo nebija piekritis tādiem aizdevuma līguma noteikumiem, ka aizdevuma nosacījumi tiek grozīti bez viņa piekrišanas. Lūdza tiesvedību pret galvotāju lietā izbeigt.

Motīvu daļa

Izvērtējot lietā esošos rakstveida pierādījumus, pušu paskaidrojumus tiesa atzīst, ka tiesvedība lietā pret galvotāju /pers. B/ ir izbeidzama sakarā ar prasītāja atteikšanos no prasījuma pret viņu, bet prasība pret aizņēmēju /pers. D/ ir pamatota un apmierināma, kā to tiesas sēdē samazinātā apmērā uzturēja prasītāja pārstāvis.

Tiesa atzīst, ka tiesvedība civillietā pret atbildētāju /pers. B/ izbeidzama sakarā ar prasītāja atteikšanos no prasības, ievērojot Civilprocesa likuma 223.panta 4.punktu, jo atteikšanās no prasības ir tiesvedības izbeigšanas pamats, kā arī prasītājam procesuālās sekas sakarā ar atteikšanos no prasības (Civilprocesa likuma 225.pants) zināmas un saprotamas.

Tiesai pārbaudāmi pierādījumi un dodams tiem novērtējums attiecībā par prasījumu pret aizņēmēju par aizdevuma piedziņu.

31.01.2005. starp prasītāju (iepriekšējais nosaukums – PARITATE BANKA) un atbildētāju noslēgts Aizdevuma līgums Nr./numurs/. No līguma un attiecīgajiem 06.09.2006., 02.08.2006.,16.01.2007.,11.06.2008.,16.12.2009.,09.02.2011.grozījumiem apstiprinās aizdevuma apmērs, ka pielīgts kredīta atmaksas termiņš, kā arī norādīts kredīta mērķis. Konta izraksts apstiprina, ka aizdevums izsniegts (lietas lapa 15-29, 49-70). Aizdevuma līguma 3.4.punktā noteikta procentu likme par aizdevuma lietošanu. Līgumā norādīts uz maksājumu grafiku. Līgumā norādīts uz aizdevuma līguma noteikumiem, kas noformēti kā pielikums Nr.1, ka atmaksas grafiks un aizdevuma līguma noteikumi ir aizdevuma līguma neatņemama sastāvdaļa. Līgumu un attiecīgos līguma grozījumus puses parakstījušas. Aizdevuma atmaksas un procentu samaksas grafiks apstiprina termiņus un aizdevuma, procentu atmaksas apmērus. Konta izraksts apstiprina, ka nav ievērots kredīta dzēšanas maksājumu apmērs termiņos.

Tiesa uzskata, ka Aizdevuma līgums un attiecīgie aizdevuma līguma grozījumi par līguma būtiskām sastāvdaļām noslēgti atbilstoši Civillikuma prasībām, nav apstrīdēti, līdz ar to ir saistoši līgumslēdzējpusēm. Pušu tiesiskās attiecības apspriežamas no aizdevuma līguma izrietošām tiesiskajām attiecībām.

Civillikuma 1587.pants nosaka, ka tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

Saskaņā ar Civillikuma 1934.pantu ar aizdevuma līgumu jāsaprot zināma daudzuma atvietojamu lietu nodošana īpašumā, ar pienākumu atdot saņemto tāda pašā daudzumā un tādas pašas šķiras un labuma lietās.

Parāda summas aprēķins (lietas lapa 10,11) apstiprina neatmaksātā aizdevuma apmēru uz prasības celšanas brīdi latos. Tiesai aprēķinu nav pamata apšaubīt aprēķinu, ko prasītājs izdarījis uz lietas izskatīšanu, ievērojot naudas summu, ko saņēmis no galvotāja, atbildētāja aprēķinu nav apstrīdējusi (Civilprocesa likuma 96.panta piektā daļa).

Ar konta pārskatu (lietas lapa 49-70) apstiprinās konta stāvoklis, ienākošie maksājumi, izejošie maksājumi. Ar konta izrakstu un parāda aprēķinu apstiprinās, ka atbildētāja nav pildījusi ar līgumu uzņemtās saistības nav veikusi iemaksas grafikā noteiktā termiņā un apmērā. Tādējādi arī tiesa atzīst prasītāja tiesības pirms termiņa vienpusēji izbeigt līgumu un atprasīt atmaksāt kredītu pilnā apmērā, jo pieļauts saistību pārkāpums no atbildētājas (Aizdevuma līguma vispārējo noteikumu 65.punkts) (lietas lapa 19).

Brīdinājums par saistību izpildi pirms termiņa un saistības pilnīgas izpildes pieprasīšanu atbildētājai nosūtīti uz līgumā norādīto adresi, kas ir arī deklarētā dzīvesvietas adrese un nekustamā īpašuma adrese, tādēļ pamats atzīt, ka atbildētāja brīdinājumu saņēmusi (lietas lapa 71-73).

Samaksas pierādījums saskaņā ar Civillikuma 1838.pantu gulstas uz parādnieku. Atbildētāja samaksu nav pierādījusi.

Tiesa atzīst prasītāja tiesības prasīt aizdevuma lietošanas procentu līdz līguma izbeigšanai, jo tie pielīgti ar Aizdevuma līguma 3.4. punktu, tie aprēķināti atbilstoši pušu noslēgtajam līgumam līdz brīdim, kad saņemta daļēja saistību izpilde no galvotāja.

Civillikuma 1753. pantā noteikts, ka ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar tās daudzumu un lietošanas ilgumu.

Civillikuma 1756.pants nosaka, ka pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu.

Saskaņā ar Civillikuma 1946.panta pirmo daļu, procenti par aizdevumu dodami tikai tad, ja tie bijuši tieši norunāti vai ja parādnieks pielaidis nokavējumu.

Līgumsoda samaksa un apmērs, kā to norādījis prasītājs, pielīgta ar Aizdevuma līguma vispārējo noteikumu 68.punktu (lietas lapa 22).

Ņemot vērā to, ka atbildētāja pieļāvusi nepienācīgu saistību izpildi, kā arī nav pierādījusi samaksu, tiesa atzīst, ka prasītājam ir tiesības prasīt līgumā noteikto līgumsoda piedziņu, ievērojot Civillikuma 1716.,1717.,1720.panta noteikumus (likuma redakcija spēkā līdz 31.12.2013.), jo līgumsoda samaksa un tā apmērs starp pusēm pielīgta.

Tiesa uzskata, ka prasītāja pieprasītais līgumsoda aprēķins nav pretējs Civillikuma 1.pantā noteiktajam labas ticības principam un tiesai nav pamata apšaubīt šādu aprēķinu, tas ir samērīgs attiecībā pret pamatparādu. Tiesa ņem vērā līgumsoda sodošo, kā arī

zaudējumu atlīdzinošo funkciju. Līgumsoda apmēru prasītājs pierāda ar aprēķinu. Tiesa secina, ka līgumsods aprēķināts saskaņā ar Aizdevuma līguma nosacījumiem, prasītājs tiesīgs prasīt līgumsodu, jo līgumsods un tā apmērs pielīgts par termiņā neveiktiem maksājumiem, kā arī līgumsods pieprasīts par laiku līdz atkāpšanās brīdim, tas ir līdz brīdim, kad prasītājam tiesības prasīt līguma noteikumu izpildi.

Tiesa uzskata, ka tiesiskajās attiecībās, sakarā ar sodoša rakstura tiesisko līdzekļu piemērošanu, par vispārēju principu tiesībās ir atzīstams soda samērīguma princips. Savukārt taisnīguma princips izpaužas tieši tajā apstāklī, ka aizņēmuma saņēmējam ir pienākums izpildīt aizdevuma līguma noteikumus, ja šie līgumi noteiktajā kārtībā nav apstrīdēti un nav pierādītas aizdevēja darbības, kuru mērķis ir pretējs reliģijai, likumiem vai labiem tikumiem, vai kuras vērstas uz to, lai apietu likumu. Tā kā atbildētājas pienākums maksāt līgumsodu iestājies pašas atbildētājas līguma saistību nepildīšanas rezultātā, ņemot vērā nokavējuma periodu un pamatparāda apmēru, tiesa uzskata, ka pieprasītais līgumsods ir samērīgs un taisnīgs. Tiesas secinājums arī nav pretrunā Patērētāju tiesību aizsardzības likuma regulējam par netaisnīgiem līguma noteikumiem, kas noteikti likuma 6.pantā.

Civillikuma 1590.pants nosaka, ka katrai pusei ir pret otru prasības tiesība par līguma izpildīšanu.

Ar Ķīlas (Hipotēkas) līgumu Nr./numurs/ un attiecīgajiem grozījumiem, zemesgrāmatu apliecību apstiprinās, ka atbildētāja Aizdevuma līguma saistību nodrošināšanai pilnā apjomā ieķīlājusi sev piederošo nekustamo īpašumu /adrese A/, ka ķīla ierakstīta zemesgrāmatā, kā hipotēka par labu prasītājam (lietas lapa 34-48).

Civillikuma 1319.pants nosaka, ka ķīlas ņēmējs, kuru parādnieks nav noteiktā laikā apmierinājis, var meklēt sev apmierinājumu no ieķīlātās lietas un šajā nolūkā spert visus vajadzīgos soļus tās pārdošanai.

Sakarā ar nosaukuma maiņu tiesa atzīst prasītāja prasījuma tiesības par Aizdevuma saistību no atbildētājas.

Tiesa uzskata, ka nosakāmas prasītāja tiesības saņemt par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) 6% gadā no piespriestās, bet nesamaksātas aizdevuma summas, jo to paredz Civilprocesa likuma 195.pants, kā arī likumisko procentu maksāšanu un apmēru nosaka Civillikuma 1759.pants, Civillikuma 1765.pants.

Tiesa arī atzīst likumisko procentu prasījumu no atbildētājas līdz prasības celšanai, jo saistības nav izpildītas, pielaists nokavējums un šādu pienākumu un apmēru nosaka Civillikuma 1759.pants, Civillikuma 1765.pants. Apmērs pierādīts ar aprēķinu, aprēķinu atbildētāja nav apstrīdējusi.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.pantu no atbildētājas par labu prasītājam piedzenami prasītāja samaksātie tiesas izdevumi 427,56LVL, jo prasība apmierināma.

Sakarā ar eiro ieviešanu no 2014.gada 1.janvāra nolēmuma nolemjošajā daļā naudas summas konvertējamas no latiem uz *euro,* jo nolēmums taisīts, kad *euro* spēkā visā Latvijas Republikas teritorijā, pēc apstiprinātā valūtas maiņas kursa (1 *eiro* = 0,702804 lati), ievērojot *Euro* ieviešanas kārtības likuma 6.panta noteikumus par noapaļošanu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.^{1}pantu atbildētājai nosakāms 10 dienu termiņš sprieduma labprātīgai izpildei.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz teikto un saskaņā ar Civilprocesa likuma 5., 8.,9.,10., 12., 15., 41., 93., 96.,97., 156., 187.-195., 204.^{1}pantu,

Nosprieda

Prasību apmierināt.

Piedzīt no /pers. D/, personas kods /personas kods/, par labu AS „PrivatBank”, reģ.Nr.50003086271, neatmaksāto aizdevumu EUR14805,56 (četrpadsmit tūkstoši astoņi simti pieci eiro 56 centi) līgumsodu par laiku līdz 29.05.2012. EUR1555,94 (viens tūkstotis pieci simti piecdesmit pieci eiro 94 centi), likumiskos procentus par laiku līdz 28.06.2012. EUR94,35 (deviņdesmit četri eiro 35 centi), tiesas izdevumus EUR608,36 (seši simti astoņi eiro 36 centi), ko ieskaitīt AS „PrivatBank”, reģ.Nr.50003086271, kontā, konta Nr.LV32PRTT0262012028600 (AS”PrivatBank”).

Noteikt AS „PrivatBank” tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt 6% (seši procenti) gadā no piedzītās, bet nesamaksātās aizdevuma summas.

Izbeigt tiesvedību AS „PrivatBank”, reģ.Nr.50003086271 prasījumā pret /pers. B/, personas kods /personas kods/, par parāda piedziņu.

Noteikt termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā Zemgales apgabaltiesā, iesniedzot apelācijas sūdzību Jelgavas tiesā, termiņu sprieduma pārsūdzēšanai skaitot no pilna sprieduma sastādīšanas datuma- 2014.gada 25.februāra.

Tiesnese K.Konderko